

Ewa Baran

Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy
im. Jana Kochanowskiego
w Kielcach

Zmiany w rozmieszczeniu pozarolniczych podmiotów gospodarczych w województwie małopolskim w latach 1999–2008

Zapoczątkowana na przełomie lat 80. i 90. ubiegłego stulecia transformacja systemu gospodarczego Polski spowodowała wzrost znaczenia przedsiębiorczości jako zjawiska społecznego i gospodarczego (Koziej, Bednarski, Neugebauer 2002). Do roku 1989 funkcjonujący w Polsce system gospodarowania oparty był na centralnym planowaniu oraz wynikających z niego nakazowo-rozdzielczych metodach zarządzania. Wówczas główną rolę odgrywał sektor uspołeczniony (w gospodarce poza rolnictwem), a sektor prywatny był tylko uzupełnieniem gospodarki państwowej i spółdzielczej (Kamińska 2006).

Dynamiczny rozwój sfery biznesu trwający od 1989 roku ukazuje dużą przedsiębiorczość obywateli. Małe i średnie przedsiębiorstwa są podstawą współczesnej gospodarki. Zapewniają one miejsca pracy oraz mają duży udział w tworzeniu PKB. Ponadto ich wpływ na gospodarkę, w tym także na rynek pracy, zmusza władze lokalne do ciągłego rozwijania i unowocześniania infrastruktury oraz warunków ich funkcjonowania.

Współcześnie w literaturze przedmiotu pojawia się wiele różnych definicji przedsiębiorczości. Jak podaje Sudół (2002), przedsiębiorczość to gotowość i zdolność do podejmowania oraz rozwiązywania w sposób twórczy i nowatorski nowych problemów, to także umiejętność wykorzystywania pojawiających się szans i okazji oraz elastyczne przystosowanie się do zmieniających się warunków funkcjonowania. Przedsiębiorczość powinno się utożsamiać z szeroko rozumianym procesem (a nie tylko indywidualnymi cechami i predyspozycjami), który polega na powstawaniu podmiotów gospodarczych i rozwoju działalności gospodarczej. Realizację przedsiębiorczości należy więc postrzegać jako rozwój sektora przedsiębiorstw prywatnych, tj. powstawanie nowych, mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (Shane 2005).

Wyrazem przedsiębiorczości jest rozwój pozarolniczych podmiotów gospodarczych. Jednak sytuacja ekonomiczno-gospodarcza bardzo wielu gmin czy powiatów w Polsce jest trudna. Z jednej strony ciągle brakuje odpowiednich środków finansowych do szybszego rozwoju, a ze strony drugiej – odpowiednio rozwiniętej infrastruktury, która byłaby jednym z ważniejszych czynników przyciągających inwestorów nie tylko krajowych, ale i zagranicznych. Wiele pozarolniczych podmiotów gospodarczych funkcjonujących na rynku nie wytrzymuje konkurencji i upada. Jednak bardzo często liczba firm upadających w ciągu roku jest równa liczbie firm nowopowstałych. Z dużym prawdopodobieństwem można przyjąć, iż w kolejnych latach rozwój gospodarczy poszczególnych jednostek administracyjnych będzie uzależniony od działalności prywatnych osób z własnym kapitałem (Lewandowski 2002).

W świetle powyższych uwag celem niniejszego artykułu jest analiza zmian w rozmieszczeniu pozarolniczych podmiotów gospodarczych w województwie małopolskim w latach 1999–2008.

Metody badań

W artykule wykorzystano dane dotyczące podmiotów gospodarki narodowej zamieszczone w rejestrze REGON. Jednak pozwalają one jedynie na ustalenie liczby wszystkich zarejestrowanych podmiotów, a nie tylko tych, które prowadzą działalność gospodarczą. Takie nieścisłości wynikają głównie z tego, iż:

- urzędy statystyczne nie otrzymują informacji o wszystkich likwidowanych lub zawieszających działalność podmiotach gospodarczych, zatem podmioty te cały czas figurują w systemie REGON,
- podmioty gospodarcze nie są zobowiązane do ciągłej aktualizacji danych firmy, co powoduje, że dane w systemie REGON są niepełne i nieaktualne (Kamińska 2006). Tymczasem dane z REGON-u są powszechnie wykorzystywane, ponieważ są jedynym dostępnym źródłem w skali kraju.

W niniejszej pracy zastosowano wskaźnik przedsiębiorczości oraz wskaźnik dynamiki. Wskaźnik przedsiębiorczości obrazuje liczbę zarejestrowanych mikrofirm na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym, natomiast wskaźnik dynamiki pokazuje tempo wzrostu (spadku) liczby badanych podmiotów.

Autorka wsparła się także metodami graficznymi, spośród których wykorzystwała metodę kartograficzną. W pracy przedstawiono kartogramy obrazujące zróżnicowanie przestrzenne pozarolniczych podmiotów gospodarczych w powiatach województwa małopolskiego.

Pozarolnicza działalność gospodarcza w województwie małopolskim w 1999 r.

W 1999 roku w województwie małopolskim funkcjonowało 237 119 pozarolniczych podmiotów gospodarczych (tab. 1). W stosunku do ogółu funkcjonujących na tym obszarze jednostek (wraz z sektorem publicznym) stanowiło to 97,7%. Oznacza to, że badane podmioty gospodarcze odegrały ważną rolę w rozwoju przedsiębiorczości na terenie województwa małopolskiego.

Tab. 1. Pozarolnicze podmioty gospodarcze w województwie małopolskim w 1999 r.

Liczba podmiotów (w tys.)	Liczba powiatów	Liczba podmiotów (w sumie)	Liczba ludności	Struktura (%)		
				powiatów	podmiotów	ludności
do 4	3	6 754	156 722	13,6	2,9	4,8
4–7	7	38 983	774 446	31,8	16,5	24,1
7–10	8	65 329	984 597	36,4	27,5	30,4
10–13	2	22 989	333 160	9,2	9,7	10,4
13–16	1	15 619	235 450	4,5	6,6	7,3
pow. 16	1	87 445	738 150	4,5	36,8	23,0
razem	22	237 119	3 222 525	100	100	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Rocznika Statystycznego Województwa Małopolskiego 2000*, Urząd Statystyczny w Krakowie.

Rozmieszczenie pozarolniczych podmiotów gospodarczych na terenie województwa małopolskiego przedstawiono za pomocą wskaźnika przedsiębiorczości (tab. 2, ryc. 1). W 1999 roku powyższy wskaźnik wahał się od 62,8 do 195,4 (w Polsce dla porównania wynosił 128). Najwyższą wartość osiągnął on w powiecie tatrzańskim. Wysoki wskaźnik przedsiębiorczości zanotowano także w mieście powiatowym Kraków (180,5). Wymienione jednostki skupiały łącznie na swoim terenie 40% wszystkich pozarolniczych podmiotów gospodarczych oraz 25% ludności województwa małopolskiego. Drugą grupę stanowiły powiaty, w których badany wskaźnik wahał się w granicach 100–149,9 (powiat: chrzanowski, olkuski, krakowski, wielicki, wadowicki, myślenicki, suski, nowotarski, m.p. Nowy Sącz, m.p. Tarnów). Powiaty te skupiały w swoich granicach 38,8% badanych podmiotów gospodarczych oraz 41% ludności województwa małopolskiego. Na trzecim miejscu znalazły się powiaty, w których wskaźnik przedsiębiorczości posiadał wartość poniżej 100 (powiat: bocheński, limanowski, oświęcimski, miechowski, proszowicki, dąbrowski, tarnowski, brzeski, gorlicki, nowosądecki). Wymienione jednostki obejmowały łącznie 21,2% badanych podmiotów gospodarczych oraz 34% ludności województwa małopolskiego.

Wysoki wskaźnik przedsiębiorczości w 1999 roku zanotowano w powiatach, które ciągną się zwartym pasem, tworząc półkole od Krakowa aż po Zakopane. Jest to efekt przede wszystkim lepiej rozwiniętego układu komunikacyjnego w zachodniej części województwa małopolskiego. Przez zachodnią część województwa małopolskiego biegnie krajowa droga nr 7 Gdańsk–Warszawa–Kraków–Chyżne, łącząca północną i południową część Polski.

Tab. 2. Wskaźnik przedsiębiorczości w powiatach województwa małopolskiego w 1999 r.

Wskaźnik przedsiębiorczości	Liczba powiatów	Liczba podmiotów	Liczba ludności (w tys.)	Struktura (%)		
				powiatów	podmiotów	ludności
50–99,9	10	50 267	1 095 910	45,5	21,2	34,0
100–149,9	10	92 094	1 322 410	45,5	38,8	41,0
150–199,9	2	94 758	804 205	9,0	40,0	25,0
200 i więcej	–	–	–	–	–	–
razem	22	237 119	3 222 525	100	100	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Rocznika Statystycznego Województwa Małopolskiego 2000*, Urząd Statystyczny w Krakowie.

W 1999 roku najgorsze warunki dla rozwoju pozarolniczych podmiotów gospodarczych istniały na terenie powiatu dąbrowskiego, w którym to wartość wskaźnika przedsiębiorczości nie przekroczyła 62,8 badanych podmiotów na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym. Taka sytuacja może wynikać z tego, iż powiat dąbrowski położony jest na peryferiach województwa małopolskiego, a jak wiemy wszelka pozarolnicza działalność gospodarcza zwrócona jest ku dużym jednostkom osadniczym. Ponadto powiat dąbrowski jest powiatem typowo rolniczym, a trudności w powstawaniu prywatnej inicjatywy na terenach rolniczych mogą wynikać z:

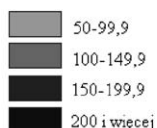
- braku odpowiednich środków finansowych,
- braku kwalifikacji zawodowych (w kierunku przedsiębiorczości) wśród miejscowej ludności,
- braku odpowiedniej infrastruktury społecznej i ekonomicznej,

- braku systemu wspierania i promowania prywatnej działalności ze strony lokalnej władzy,
- bezrobocia wśród lokalnej ludności (w 1999 roku powiat dąbrowski miał wysoką stopę bezrobocia, sięgającą 17,1%),
- przywiązania do tradycji związanych z rolnictwem,
- braku wiary we własne możliwości.

Ryc. 1. Pozarolnicze podmioty gospodarcze na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym w powiatach województwa małopolskiego w 1999 r.

Pozarolnicze podmioty gospodarcze
na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym

Źródło: opracowanie własne.

Natomiast najbardziej atrakcyjnym obszarem dla lokalizacji podmiotów pozarolniczych okazał się powiat tatrzański, skupiający 195,4 badanych podmiotów na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym. Wynika to z położenia geograficznego tego powiatu i związanego z tym wzmoczonego ruchu turystycznego. Te dwie cechy sprawiają, że powiat tatrzański ma charakter typowo turystyczno-rekreacyjny i istnieją w nim bardzo dobre warunki do powstawania pozarolniczych podmiotów gospodarczych, zwłaszcza związanych z obsługą ruchu turystycznego.

Atrakcyjnym terenem dla lokalizacji badanych podmiotów okazało się również miasto powiatowe Kraków. Wynikało to z:

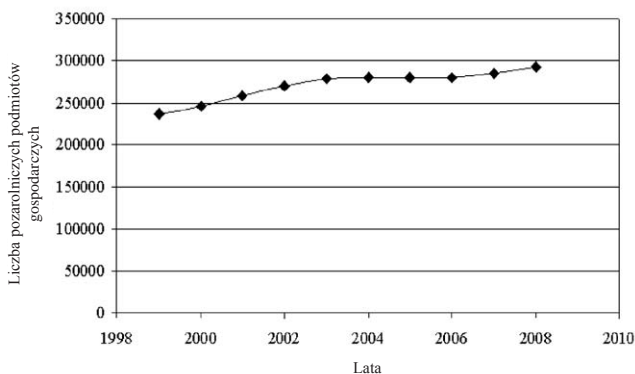
- popytu związanego z dużą liczbą mieszkańców,

- efektu aglomeracyjnego i dodatnich sprzężeń zwrotnych w postaci popytu innych podmiotów (dużo podmiotów stwarza popyt na usługi innych podmiotów),
- wysokiej pozycji Krakowa w hierarchii administracyjno-osadniczej pozwalającej rozwijać i utrzymać usługi, zwłaszcza wyższego rzędu, w tym metropolitalne,
- bliskiego sąsiedztwa z administracją wojewódzką, co umożliwia szybkie załatwienie wszystkich spraw związanych z funkcjonowaniem badanych podmiotów,
- dużej koncentracji instytucji, tzw. otoczenia biznesu (stowarzyszenia, izby gospodarcze, fundacje), których celem jest wspieranie rozwoju przedsiębiorczości zarówno w wymiarze lokalnym, jak i regionalnym,
- wykwalifikowanej kadry pracowniczej (funkcjonowanie wielu uczelni wyższych),
- znacznie lepiej rozwiniętej niż w pozostałych powiatach infrastruktury ekonomicznej i społecznej,
- niskiej stopy bezrobocia; wielkość bezrobocia pokazuje poziom dochodów miejscowej ludności, a z kolei wysokie dochody mieszkańców stwarzają wysoki popyt na wszelkiego rodzaju towary i usługi, co może zachęcać do rozpoczęcia działalności gospodarczej. W 1999 roku miasto powiatowe Kraków miało jedną z najniższych stóp bezrobocia wśród wszystkich powiatów województwa małopolskiego (6,5%),
- obecności kapitału zagranicznego, który ma wpływ na podnoszenie efektywności i jakości siły robotniczej oraz tworzenie nowych powiązań gospodarczych (Domański, Guzik, Gwosdz, 2000),
- znacznego skupienia firm produkcyjno-usługowych. Duże firmy stanowią jeden z ważniejszych czynników kształtujących lokalny rynek pracy, który oddziałuje na lokalną infrastrukturę produkcyjną i usługową oraz tworzy podstawy do istnienia sieci powiązań między firmami (Wyżnikiewicz 1997).

Dynamika rozwoju pozarolniczych podmiotów gospodarczych w województwie małopolskim w latach 1999–2008

W latach 1999–2008 w województwie małopolskim liczba pozarolniczych podmiotów gospodarczych z sektora prywatnego wzrosła z 237 119 do 293 408, tj. o 23,7%, (ryc. 2).

Ryc. 2. Zmiany liczby pozarolniczych podmiotów gospodarczych w województwie małopolskim w latach 1999–2008

Źródło: opracowanie własne.

W celu zbadania tempa rozwoju pozarolniczych podmiotów gospodarczych w województwie małopolskim, obliczono wskaźnik dynamiki dla lat 1999–2008. W układzie przestrzennym tempo wzrostu potencjału pozarolniczych podmiotów gospodarczych było zróżnicowane. W badanych latach wskaźnik dynamiki wahał się od 106,4% (m.p. Tarnów) do 151% (pow. miechowski), co obrazują tab. 3 i ryc. 3.

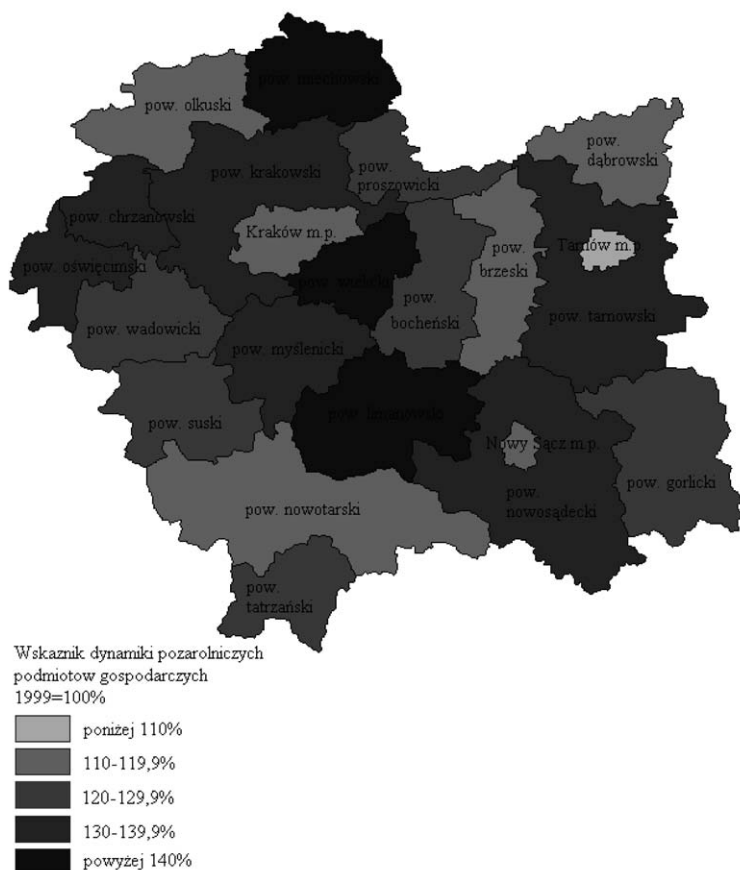
Najwyższą wartość analizowany wskaźnik osiągnął w grupie powyżej 140%. W tej grupie znalazły się trzy powiaty (pow. miechowski 151%, limanowski 144% i wielicki 142%). Wysoki wskaźnik dynamiki w powiecie limanowskim wynikał z jego dużej atrakcyjności turystycznej. Natomiast w powiecie wielickim wysoki wskaźnik dynamiki wynikał z bezpośredniego sąsiedztwa z Krakowem – głównym ośrodkiem administracyjnym badanego województwa. Wysokie wskaźniki dynamiki (130–139,9%) zanotowano także w powiatach: nowosądeckim 139%, oświęcimskim 139%, myślenickim 137%, krakowskim 136,6%, tarnowskim 131% oraz chrzanowskim 130,7%. W kolejnych grupach znalazły się powiaty, w których badany wskaźnik wahał się w granicach 120–129,9% (np. powiat: tatrzański, suski, wadowicki) oraz 110–119,9% (np. nowotarski, brzeski, dąbrowski). Natomiast najmniej dynamicznie rozwijały się badane podmioty w mieście powiatowym Tarnów. Miasto to jest ośrodkiem przemysłu chemicznego, szklarskiego i elektromechanicznego. Znajdują się w nim duże zakłady (np. Zakłady Azotowe w Tarnowie-Mościcach, Huta Szkła Gospodarczego „TARNÓW”, Zakłady Mechaniczne „TARNÓW”, Fabryka Silników Elektrycznych TAMEL), najczęściej jeszcze państwowe, dające zatrudnienie lokalnej ludności.

Tab. 3. Wskaźnik dynamiki pozarolniczych podmiotów gospodarczych w województwie małopolskim w latach 1999–2008

Wskaźnik dynamiki (przedziały)	Liczba powiatów	Wybrane przykłady
powyżej 140%	3	wielicki, limanowski, miechowski
130–139,9%	6	chrzanowski, tarnowski, oświęcimski, krakowski
120–129,9%	6	tatrzański, suski, wadowicki, gorlicki
110–119,9%	6	nowotarski, brzeski, dąbrowski, olkuski
poniżej 110%	1	m.p. Tarnów
razem	22	–

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Małopolskiego Urzędu Statystycznego w Krakowie.

Ryc. 3. Wskaźnik dynamiki pozarolniczych podmiotów gospodarczych w województwie małopolskim w latach 1999–2008

Źródło: opracowanie własne.

Pozarolnicza działalność gospodarcza w województwie małopolskim w 2008 r.

W 2008 roku w województwie małopolskim funkcjonowało 293 408 pozarolniczych podmiotów gospodarczych z sektora prywatnego (tab. 4). W stosunku do ogółu funkcjonujących na tym obszarze jednostek, stanowiło to 97,2%.

W 2008 roku wskaźnik przedsiębiorczości na obszarze województwa małopolskiego wahał się od 64,6 do 218,3 (ryc. 4, tab. 5). Najwyższą wartość osiągnął on, podobnie jak w 1999 roku, w powiecie tatrzańskim i m.p. Kraków (208,7). Jednostki te skupiały w swoich granicach 38,4% wszystkich pozarolniczych podmiotów gospodarczych oraz 24,4% ludności województwa małopolskiego. Wysoki wskaźnik przedsiębiorczości zanotowano także w powiatach: wadowickim, olkuskim oraz m.p. Nowy Sącz (150–199,9). Najbardziej atrakcyjne dla lokalizacji wszelkiego rodzaju działalności gospodarczej są większe jednostki osadnicze (miasta powiatowe, wojewódzkie). Jest to wynik występowania nie tylko chłonnego rynku

zbytu, ale także dobrze rozwiniętej infrastruktury technicznej i społecznej. Ponadto w większych jednostkach osadniczych rozwijają się instytucje tzw. otoczenia biznesu, które mają ogromny wpływ na rozwój prywatnej inicjatywy (Hauser, Kudłacz, Szlachta 1995).

Tab. 4. Pozarolnicze podmioty gospodarcze w województwie małopolskim w 2008 r.

Liczba podmiotów (w tys.)	Liczba powiatów	Liczba podmiotów (w sumie)	Liczba ludności	Struktura (%)		
				powiatów	podmiotów	ludności
do 4	3	8 929	153 153	13,7	3,0	4,7
4-7	4	24 640	383 967	18,2	8,4	11,7
7-10	7	62 029	811 732	31,8	21,1	24,8
10-13	5	58 414	784 219	22,7	20,0	24,0
13-16	1	14 822	156 177	4,5	5,0	4,8
pow. 16	2	124 809	984 413	9,1	42,5	30,0
razem	22	293 408	3 273 661	100	100	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Małopolskiego Urzędu Statystycznego w Krakowie.

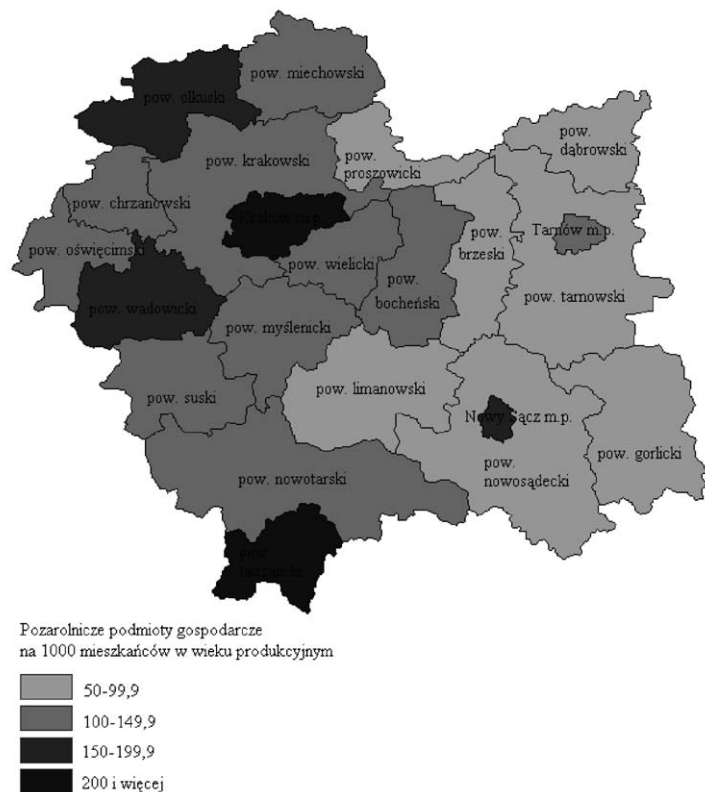
Najniższymi wskaźnikami (od 50 do 99,9% podmiotów na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym) cechowały się powiaty: tarnowski, dąbrowski, brzeski, nowosądecki, limanowski, gorlicki i proszowicki. Wymienione powiaty obejmowały łącznie 14,6% badanych podmiotów gospodarczych oraz 25,2% ludności województwa małopolskiego.

Tab. 5. Wskaźnik przedsiębiorczości w powiatach województwa małopolskiego w 2008 r.

Wskaźnik przedsiębiorczości	Liczba powiatów	Liczba podmiotów	Liczba ludności (w tys.)	Struktura (%)		
				powiatów	podmiotów	ludności
50-99,9	7	42 766	824 649	31,8	14,6	25,2
100-149,9	10	103 445	1 293 680	45,5	35,3	39,6
150-199,9	3	34 414	355 431	13,6	11,7	10,8
200 i więcej	2	112 783	799 901	9,1	38,4	24,4
razem	22	293 408	3 273 661	100	100	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Małopolskiego Urzędu Statystycznego w Krakowie.

Ryc. 4. Pozarolnicze podmioty gospodarcze na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym w powiatach województwa małopolskiego w 2008 r.

Źródło: opracowanie własne.

Podsumowanie

W świetle przedstawionych rozważań można stwierdzić, iż dynamika wzrostu pozarolniczych podmiotów gospodarczych w województwie małopolskim zależy nie tylko od występowania chłonnego rynku zbytu, ale także dobrze rozwiniętej infrastruktury technicznej i społecznej w poszczególnych powiatach.

Powyższa analiza dotycząca zmian ilościowych pozarolniczych podmiotów gospodarczych w latach 1999–2008 w powiatach województwa małopolskiego pozwala na wyróżnienie pięciu grup powiatów:

- pierwszą grupę tworzą powiaty, w których wskaźnik dynamiki pozarolniczych podmiotów gospodarczych był bardzo wysoki (powyżej 140%); do tej grupy weszły trzy powiaty: wielicki, limanowski i miechowski,
- drugą grupę tworzą powiaty, w których wskaźnik dynamik pozarolniczych podmiotów gospodarczych był wysoki (130–139,9%), w tej grupie znalazło się sześć powiatów (myślenicki, nowosądecki, chrzanowski, tarnowski, oświęcimski, krakowski),

- trzecią grupę tworzą powiaty, w których wskaźnik dynamiki badanych podmiotów był umiarkowany (120–129,9%). W tej grupie znalazło się sześć badanych jednostek, tj. powiaty: bocheński, gorlicki, proszowicki, tatrzański, suski, wadowicki,
- czwartą grupę tworzą powiaty, w których badany wskaźnik był niski (110–119,9%). Znalazło się w niej również sześć powiatów: nowotarski, brzeski, dąbrowski, olkuski, miasto powiatowe Nowy Sącz, miasto powiatowe Kraków,
- piątą grupę tworzy powiat, w którym wskaźnik dynamiki pozarolniczych podmiotów gospodarczych był bardzo niski (poniżej 110%). W tej grupie znalazła się tylko jedna badana jednostka: miasto powiatowe Tarnów.

Literatura

1. Domański B., Guzik R., Gwosdz K., 2000, *Konkurencyjność i ranga wielkich miast w świetle inwestycji zagranicznych firm produkcyjnych* [w:] R. Domański (red.), *Nowe problemy rozwoju wielkich miast i regionów*, Biuletyn KPZK PAN, 192, Warszawa.
2. Hausner J., Kudłacz T., Szlachta J., 1995, *Instytucjonalne warunki restrukturyzacji regionalnej Polski*, Studia KPZK PAN, Warszawa.
3. Kamińska W., 2006, *Pozarolnicza indywidualna działalność gospodarcza w Polsce latach 1989–2003*, IG i PZ PAN, Warszawa.
4. Koziej M., Bednarski L., Neugebauer S., 2002, *Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich województwa świętokrzyskiego* [w:] W. Kamińska (red.), *Wielofunkcyjna gospodarka na obszarach wiejskich*, IG AŚ, Kieleckie Towarzystwo Naukowe Kielce.
5. Lewandowski J., 2002, *Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich* [w:] W. Kamińska (red.), *Wielofunkcyjna gospodarka na obszarach wiejskich*, IG AŚ, Kieleckie Towarzystwo Naukowe Kielce.
6. *Rocznik statystyczny województwa małopolskiego 2000*, Kraków.
7. Shane S., *A General Theory of Entrepreneurship*, Edward Elgar Publishing Lt., UK 2005.
8. Sudół S., *Przedsiębiorstwo*, Dom Organizatora, wyd. 3, Toruń 2002.
9. Wyżnikiewicz B., 1997, *Regionalne zróżnicowanie siły ekonomicznej (na podstawie „Listy 500” największych przedsiębiorstw Gazety Bankowej)*, Studia Regionalne i Lokalne, 19 (52), EIRRiL UW Warszawa.
10. www.stat.gov.pl

Changes in the Distribution of the Non-agricultural Private Businesses in Małopolskie Voivodeship between 1999 and 2008

The aim of the article is to analyse the development of entrepreneurship in the Malo Polska Voivodeship between 1999 and 2008. 22 poviats of the Malo Polska Voivodeship were studied (19 land poviats and 3 city poviats). An index was calculated in order to measure the speed of growth of non rural businesses in the Malo Polska Voivodeship. The highest rate was found in the Miechowsky (151%), Limanowsky (144%) and Wielicki powiat (142%). The lowest value was noted in Tarnow (106.4%).